

פרשת וארא תשפ"א

יותר. כמחבל במסתרים פעל אותו עובד, שגר שטח נרחב לא הרחק מהנגרייה המפורסמת של ר' יעקב, רכש ציוד משוכלל ומתקדם, וביום בהיר הנחית מהלומה על לבו של ר' יעקב, כשפרש מהנגרייה בקול רעש גדול ופתח נגרייה בעלת שם דומה ממש בסמוך אליו...

לבו של ר' יעקב חשב להישבר. הן זה עתה השקיע את כל הונו ברכישת ציוד חדש ומתקדם בתקווה כי ההשקעה תשתלם לו, ההזמנות הרבות תכסינה את ההוצאות וההלוואות היקרות. ועתה, אחד מבכירי עובדיו פרש, פתח נגרייה משוכללת משלו, וכיון שהוא מכיר היטב את הלקוחות הם החלו לעבור אליו בזה אחר זה. החלה תקופה קשה בעסק, הרווחים צנחו בחדות, האיום העסקי הפך לקיומי. ריבונו של עולם, מאין יבוא עזרו?!

ואז, ביום מן הימים, היה זה בבחינת 'שבר על שבר'. קצר חשמלי בנגרייה של ר' יעקב הוביל לשריפה שכילתה את הנגרייה כולה, על מכונותיה, ציודה, משטחי העץ ושקי הנסורת, בלוקי הפורמייקה, ואפילו את פנקסי החובות. האש מצאה לעצמה חומר בעירה מצוין ברחבי הנגרייה, ובתוך שעה קלה לא נותר כל זכר, כל הונו ירד לטמיון...

ר' יעקב הביט באש האוכלת את מפעל חייו וחש כי חרב עליו עולמו. אם לא די בעובד הבוגד שהמיט עליו אסון כלכלי, הגיעה השריפה ומחקה את מה שנתר. עתה חש אבוד ממש, אפילו את מעט ההזמנות שהיו לו לא יוכל לספק. מי יודע כמה זמן, מאמץ וכסף ייקח לו לשקם את ההרס, להזמין ציוד חדש, להתחיל לבנות מוצרים, לסדר אולם תצוגה...

זו הייתה התקופה הקשה ביותר בחייו של ר' יעקב. העסקים לא קרטעו - הם פשוט נשרפו. הוא עומד לבד מול הררי חובות, כשהעובד שלו לשעבר מעביר את אחרון לקוחותיו אליו. הוא השתדל להתחזק, אך היה לו קשה, קשה מאוד...

והנה, ביום מן הימים, נשמעת נקישה מהוססת בדלת ביתו. ר' יעקב פותח ועיניו נקרעות בתדהמה... מולו עומד העובד לשעבר, זה שבגד בו והתחרה עמו בחוסר רגישות. העובד ביקש להיכנס ולשוחח, ור' יעקב, מרוב הלם, לא הצליח לסרב...

**וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אֵלָיו
אֲנִי ה' (ו, ה)**

'וידבר אלוהים אל משה', שדיבר לו קשות על שהקשה לדבר. אמר לו מה שחשבת שנשתנה הדבר ממידת רחמים לדין, לא כן הוא. כי אם 'אני ה' אשר שלחתיך, על משמרתי אנוכי ניצב, עודני פועל רחמים. כי אשר לחצום, יהיה לטובתם למהר את הקץ, כי ינוכה עוצם צערם בזמן מועט תחת זמן רב (האלישיך הק')

יהודי ניצב במשברי החיים, רואה סביבו רק חושך ואפילה, מתמלא הוא יאוש וחושב כי ה' עזבו, חלילה. אבל לא כן הוא, אלא אדרבה, כל מהות ההסתרה היא לצורך הגילוי וההארה שלאחריה, ובחושך גופא טמון עוצם האור, כלשון רבינו יונה בספרו שערי תשובה (שער ב, ה): 'כי יהיה החושך סיבת האורה...'; ורק ע"י 'קושי השעבוד' שהשלים את גזירת 'ועבדום ועינו אותם ארבע מאות שנה' - הגיעה הגאולה.

* * *

שנים רבות עסק ר' יעקב במלאכת הנגרות, עד שקנה לעצמו שם טוב כנגר מהולל. הנגרייה שבראשותו עבדה ללא הרף, הזמנות באו ויצאו, לקוחות מרוצים הביאו לקוחות מרוצים נוספים, העסק פרח ושגשג.

עם הזמן, בלאי טבעי ולחץ הזמנות חברו להחלטה משמעותית מאוד: ר' יעקב טס לארצות הברית וביצע עסקת רכש גדולה של ציוד טכני מתקדם ומכשור משוכלל. הרכישה עלתה הון תועפות, הוא הוצרך להשקיע את כל חסכוניותו ואף ליטול הלוואות, אך הוא סבר כי הדבר כדאי.

ביום מן הימים התבשר ר' יעקב כי המכשירים המשוכללים עומדים להגיע, ובהתרגשות רבה קיבל את מכשירי הענק והציוד המתקדם. הוא כבר המתין לזרם הלקוחות שיגיע בעקבות ההתקדמות המשמעותית בפיתוח העסק, כי בלעדיהם מהיכן יממן את עלויות רכישת הציוד היקר...

ואז, הכל הסתבך. זה החל במעשה הבגידה הנפשע שביצע אחד מבכירי עובדיו, שתוך כדי שלמד את רזי המכונות החדישות החל להתעניין ברכישת מכשירים משוכללים עוד

בשקט ובבושה פתח העובד בהתנצלות על העבר, והמשיך בהצעה שאי אפשר לסרב לה: "ר' יעקב, תשמע - פתחתי את הנגרייה, יש לי את מיטב הציוד והכלים, המכשור והאמצעים, אך היא לא מנוהלת טוב ומפסידה כסף... אין לי ברירה, אני בא להציע לך לרכוש ממני את הנגרייה שלי, על כרעיה ועל קרבה, במחיר הקרן ממש. הן שלך נשרפה... הנה, קח עסק מוכן ומאובזר במחיר מציאה..."

ר' יעקב החל לנהל עמו משא ומתן, שנחתם בכי טוב. העובד שלא הצליח להתמודד עם עול ניהול הנגרייה, שמח לקבל בחזרה חלק מהכסף שהשקיע, ואף בפריסת תשלומים שהייתה נוחה לר' יעקב. עוד באותו היום הפך ר' יעקב לבעליה של נגרייה משוכללת ומתקדמת ממה שהייתה לו, והמשיך בשיא המרץ לייצר רהיטים ולספק את ההזמנות המובטחות...

לימים, שמענו ממקור ראשון את סיפורו של ר' יעקב, שהוסיף: "רק לאחר שרכשתי את הנגרייה של העובד לשעבר, אז הבנתי עד כמה כל אחד מחלקי ה'שבר' מרפא את חברו... כשהעובד הבוגד פרש והקים נגרייה לתפארת - היה זה עבורי אסון כלכלי כבד. למפרע התברר שהלה הכין עבורי נגרייה משוכללת במיוחד, בהתנדבות מלאה..."

"וכשהשריפה פרצה היה נראה לי שזה הסוף. שלא אצליח להשתקם. אך דווקא השריפה היא זו שהביאה את עובדי לשעבר לפנות אלי, להציע לי לקנות את העסק של המתחרה הגדול ביותר שלי, ולהבטיח את הצלחת עסקי בעזרת ה' לאורך ימים. הנה כי כן, את עוגמת הנפש שהגיעה לי קיבלתי, אך האבא הטוב והמטיב הכניס לי סוכריה משמעותית בכל כאב הלב!"

הבה נאזין למסר הזה העולה מדברי ר' יעקב, הבה נבין עד היכן הדברים מגיעים. לפעמים, הכל נראה סגור וחשוך, עצוב למלוא האופק. נראה כי השבר הוא עובדה מוגמרת, מי יודע אם ניתן להתמודד עמו. למפרע, מתברר שבתוך מה שנראה רע מסתתר לו טוב, שבעומק האסון חבוייה לה הזדמנות, שמבעד לאפלה נוצצת לה תקווה חדשה...

הבה נאמין בבורא עולם בכל לבנו, נדע כי הוא לא עושה לנו רע. גם מה שנראה רע הוא רק נראה כך, לפעמים עם הזמן נגלה בעצמנו עד כמה היה זה טוב, לפעמים לא נדע לעולם. ועדיין, נבטח, נאמין ונפנים, שבורא עולם עושה לנו רק טוב, מידי הטובות והרחומות לא ייצא כל רע, וגם אם זה נראה לנו רע, לבסוף נבין שיש שם איזה טוב מסתתר וחבוי, כי כל מעשיו הם טובים למעננו!"

* * *

הסיפור הבא התרחש באישון ליל, בלונדון בירת אנגליה. יהודי נכבד שמקלע למצב כלכלי סבוך וקשה לא נותרה בידו ברירה והוא טס ללונדון, להתדפק על דלתות נדיבי עם. אלא שגם שם ההצלחה לא האירה לו פנים, ולמרות מאמציו

ותחנוניו העלה חרס בידי. פה ושם קיבל תרומות קטנות, שאך בקושי הצטברו לכדי עלות כרטיס הטיסה...

כשחש תשוש מהמאמץ שאינו מניב פירות, נודע לו כי פלוני, עשיר מפורסם בצדקותיו הנדיבות, עומד להתארח בבית מלון יוקרתי בלונדון. הוא הבין כי אם ישתחל לבית המלון ויצוד את תשומת לבו של העשיר מובטחת לו תרומה הגונה. אך איך עושים זאת?

הוא החליט לפנות למנהל המלון, ובשיחה עמו עורר את רחמיו לקבל אישור חריג ונדיר ללון בבית הכנסת שבמלון, בתקווה שבשעת בוקר - בעת התפילה, כאשר יתפלל שם הגביר, יוכל לתפוס עמו שיחה בסיום התפילה. לא בקלות הסכים מנהל המלון לבקשתו, אך לבסוף נכמרו רחמיו והוא אישר לו ללון בבית הכנסת לילה אחד בלבד.

בשעת ערב מוקדמת התייצב מיודענו בבית המלון כששקית קטנה ובה מגבת בידי, מגבת שתשמש אותו גם ככרית וגם לנטילת ידיים שחרית. הוא חומק לבית הכנסת בלאט, מסדר ספסל בפינת בית הכנסת, מכין לעצמו מים לנטילת ידיים על יד המיטה המאולתרת, וכבר נשכב על הספסל ועוצם את עיניו...

"סלח לי, אתה נורמלי?", קול גס מטלטל אותו ומאבטח חסון מנער אותו בעוצמה. "הומלס? כאן לא ישנים, תפוס את מטלטליך ותצא מהר מכאן!", נוזף בו המאבטח הנכרי בחומרה, "כאן זה בית מלון, משלמים מראש, מקבלים חדר, ישנים בצורה מסודרת. לינה בבית הכנסת? לא בבית מלוננו!", פוסק המאבטח בנחרצות...

"רחמים, רחמים!", מתחנן היהודי האומלל, "הלא אינני מפריע לאיש, השעה כבר מאוחרת ועוד רגע כבר הייתי נרדם. ובכלל, מנהל המלון אישר לי לישון כאן הלילה, כי זו תקוותי היחידה..."

"חה חה חה...", מצטחק לעברו המאבטח, אפילו לא שומע, "אישורים, סיפורים, הזיות יפות יש לך... כאן בבית המלון לא ישנים בבית הכנסת, זה ברור, זה אסור, זה בניגוד לכל נוהל. אתה נעלם מכאן תוך שניות ספורות או שאני קורא לצוות אבטחה מתוגבר שיתפוס אותך בכוח ויטיל אותך מחוץ לבית המלון?", שואל-קובע המאבטח בבוטות מרושעת...

בצר לו מקפל היהודי את מגבתו ומדדה אל שערי בית הכנסת, כשהמאבטח פוסע אחריו ומוודא כי אינו שב על עקבותיו. דמעות נקוו בזוויות עיניו כשעבר על יד שער המלון, אותו מקום בו חלף אך לפני שעה קלה, סמוך ובטוח כי הוא בדרך לפגישה הנכספת עם העשיר.

'כל מאמציי ולחציי עלו בתוהו ברגע אחד...', הוא מהרהר...

בעיצומו של לילה קר וחשוך התייצב היהודי המסכן מחוץ לשערי המלון. עתה אין לו לאן ללכת, הן אפילו לא טרח

אֵלֶּה רְאִישֵׁי בֵּית אֲבוֹתֵם בְּיַי רְאוּבֵן...

וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּיַי לֵוִי (ו, יד, טו)

כאשר מזכירה התורה את שמות בני ראובן ושמעון נאמר בהם 'ואלה ראשי בית אבותם בני ראובן וגו', ואילו אצל בני לוי נאמר 'ואלה שמות בני לוי'. יש להבין, מדוע אצל בני לוי כתבו 'ואלה שמות בני לוי' ואצל ראובן כתבו רק 'בני ראובן' בלי המילה 'שמות'.

מבאר השל"ה הק', הרי כידוע שבט לוי לא השתתף בשעבוד עם כלל ישראל במצרים, ולוי ידע דבר זה ורצה להשתתף בצרת ישראל. מה עשה? קרא שמות לבניו ע"ש הגלות - גרשון, על שם כי גרים הם בארץ לא להם; קהת, על שם ששיניהם קהות מחמת השעבוד; מררי, על שם וימרו את חייהם; ולפיכך נאמר בהם 'ואלה שמות בני לוי'.

מוסיף השל"ה הק', שמכאן ילמד כל אדם מהי גודל החובה להשתתף בצרת השני אע"פ שאין הצרה מגיעה אליו בעצמו. ובאמת כך גם מצינו אצל משה רבינו שהכתוב מעיד עליו 'ויצא אל אחיו וירא בסבלותם' (שמות ב, יא) ופירש רש"י ש'נתן עיניו ולבו להיות מיצר עליהם', הרי שלמרות שגדל בבית פרעה לא נשאר ספון בבית המלך אלא יצא אל עם ישראל המשועבד, התבונן בצרתם ועורר ליבו להיות מיצר וכואב עמהם. כך נראה 'נושא בעול' עם חברו. כמו כן ידוע שגדולי ישראל לאורך הדורות היו תמיד נושאים על לבם את משא העם, וצרת הרבים היתה אצלם כצרתם האישית.

* * *

בזמן מלחמת העולם הראשונה היה מרן ה'חפץ חיים' מרבה לדבר על צער כלל ישראל. ראו בחוש שאין לו מנוחה לנפשו, והיה מרבה לומר: "כאן אנחנו חיים במנוחה, אבל בכל המקומות יהודים נרדפים ונטבחים באכזריות", ודבר זה השפיע על בריאותו והטריד אותו עד מאוד.

בזמן המלחמה שהייתה בארץ בשנת תשכ"ז, הרבה המשגיח מפוניבז', הגה"צ רבי יחזקאל לווינשטיין זצ"ל, לתבוע מתלמידיו בישיבת פוניבז' שיסאו בעול עם הרבים מבנ"י המתגוללים בשדה הקרב במצב מלחמה ופחד המוות לנגד עיניהם, וכן להשתתף בצער בני משפחותיהם המודאגים, שמלבד המדרגה של נושא בעול עם חברו ישנה גם תביעה יסודית של 'ואהבת לרעך כמוך', שמכוחה לבד חייב כל אחד להיות מודאג ומצטער ממש כאילו היו כולם בני משפחה אחת.

גם בישיבת חברון בעת המלחמה בלבנון, כשהגיעו כל יום שמעות נוראות על חיילים רבים שנפלו במלחמה, היה יושב המשגיח הגה"צ רבי הירש פאלי זצ"ל ובוכה מצער על כל אחד שנפל בקרב, על צער משפחתו וחבריו. עד שהגיע מצב שזה ממש הזיק לבריאותו, והתחילו להסתיר ממנו את המצב במלחמה ואת הידיעות על נפילת חיילים במלחמה...

להסדיר לעצמו אכסניה ראויה ללילה הזה, הוא זרוק בבושת פנים בטבורה של עיר, וגם הסיכוי היחיד שלו להגיע אל העשיר הנודע ולדבר אל לבו נגוז והתנפץ אל מול סלעי המציאות המרה. מה יעשה עכשיו?.

בעודו מסתובב שבור ונכלם, לפתע הונחה יד רכה על כתפו. "יהודי! מה אתה מחפש כאן באישון ליל? זה מסוכן!", אומר לו מאן דהוא במבטא אידישיאי מובהק, והוא מרים את פניו ונתקל בעיניו הטובות של אותו עשיר נודע שלשמו וכדי לפוגשו נכנס לכל הסערה הזו...

בקול שבור ומרוסק הסביר היהודי לעשיר את העובדות לאשורן, כמה התאמץ כדי להשיג פגישה עמו, כמה שמח שהצליח להשתחל ללינה בבית המלון, וכמה נשבר לבו בקרבו בראותו כי הסיכוי אבד ואיננו, כשנזרק מבויש ונכלם אל הרחוב.

"אוי ואבוי!", נקרע לבו של העשיר בכאב, "הנה, הבה ואכניסך אל בית המלון, אתה תהיה האורח שלי!".

לוחץ העשיר את ידיו ומזמינו להתלוות אליו. הוא נכנס לבית המלון בכבוד והדר, העשיר מזמין לו סוויטה יוקרתית ללינת לילה, וגם ארוחת בוקר עשירה - אותה הוא קובע לסעוד עמו בצוותא. בשעת בוקר הם נפגשים לארוחת בוקר דשנה בחדרו של העשיר, וכטוב לבו שמע את סיפורו האישי של היהודי הנזקק ורשם לפקודתו צ'ק נדיב במיוחד.

לאחר שנפרדו, ביוצאו משערי המלון בפעם השנייה באותה יממה, לפתע הוא מבין: רגע השבר של אמש היה בעצם רגע הניצוץ. הרגע הקשה בו נזרק מחוץ למלון בבושת פנים, כשעמד בוכה ברחוב של עיר זרה בשעת לילה מאוחרת כשכל כולו מבוכה וייאוש - הוא הרגע שפתח לו את השערים. לולא היה פוגש את העשיר בדיוק באותו רגע של שברון לב דרמטי, לבטח התוצאה לא הייתה טובה כפי שהיא! כי דווקא הרגע החשוך ביותר, הרגע שהיה נראה לו רע, הרגע שהיה נראה כקשה כל כך - הוא רגע האור, הוא הרגע השמח ביותר בסיפור הזה. זהו הרגע בו התייצב בפני העשיר ושפל מצבו היה כה בולט - עד שרחמיו של הגביר התעוררו כל כך והוא פינק אותו בלינת לילה, ארוחת בוקר וצ'ק נכבד.

ולא נועד סיפור נפלא זה, אותו שמענו מכלי ראשון, אלא כדי ללמדנו: הרגע שנראה חשוך, אפל וקודר, לעתים הופך לרגע המינוף, לרגע ההזדמנות. לא, זה לא קורה מעצמו, זה קורה כי בורא עולם לא מביא רע אמיתי על בניו, לכל מה שנראה רע יש תפקיד חיובי, תפקיד אופטימי. לפעמים יודעים ולפעמים לא, אך תמיד תמיד, גם המצבים הקשים ביותר, נועדו להוביל לרגעים טובים. וככל שנראה יותר רע כך נהיה סמוכים ובטוחים שהטוב האמיתי בוא יבוא ברינה, "ודורשי ה' לא יחסרו כל טוב", תמיד!

[מתוך 'פניני פרשת השבוע'-הרב אשר קובלסקי]

עם אשתו. הנסיעה החלה ואני הרגשתי שהאווירה כבדה משהו... ובאמת תוך כדי הנסיעה שפך האברך את לבו: "הבן שלי מאושפז ב'מעייני הישועה' במצב נפשי חמור. זה דבר שאינני מאחל לאיש. היסורים שלו, היסורים שלנו. עינינו רואות וכלות, ואין בידינו להועיל מאומה.

בתוך הניסיון המר והנמהר הזה, עשינו חשבון נפש. אשתי אמרה שאולי עלינו לבקש ממישהו מחילה, ואכן נזכרנו. לפני כמה שנים יצאנו מהבית, ואת הילדים הקטנים השארנו עם נערה צעירה ששימשה כבייביסיטר. כשחזרנו, גילינו שנעלם לנו סכום כסף גדול מאד. חיפשנו בכל הבית ולא מצאנו, והחשד נפל על הבייביסיטר. אשתי שאלה את הנערה על כך, וזו הכחישה את העניין מכל וכל.

המשכנו לחפש, וכיוון שלא מצאנו, חזרנו אל המשפחה של הנערה, ודרשנו את הכסף. האם כעסה: 'מה אתם רוצים ממנה? הבת שלנו יראת שמים והיא לא תיגע במה שאינו שייך לה', אבל אנחנו טענו שההורים מחפים עליה במקום לחנך אותה, ועוד כמה חילופי דברים בסגנון...

אשתי אמרה, שעלינו לבקש מחילה מהנערה שפגענו בה. איתרנו את הנערה שגרה היום בחו"ל, ואשתי שוחחה עמה בטלפון. הנערה לשעבר אמרה, שאכן היא לא לקחה כלום, אך אין לה בעיה למחול. 'אני מבינה שהייתם לחוצים מאד, ולכן פעלתם כך. אני מוחלת בלב שלם, אבל תדעו שכבר אז לקחתי את העניין יותר בקלילות. מי שנפגעה באמת זאת אמי עליה השלום. היא לא יכלה לשאת את זה שחושדים בבת שלה, וממנה אתם צריכים לבקש מחילה'. אשתי ביררה אצלה על מקום מנוחתה של האם, ואנחנו בדרך לשם".

ממשיך הנהג: "אני כהן, ולכן לא נכנסתי למתחם. הנוסע שלי עלה להר, מצא את החלקה בהר תמיר, ובמרחק כמה קברים מצא תשעה יהודים בדיוק, ואלו הסכימו להצטרף למניין. הנוסע ואשתו חלצו נעליים, ובלב נשבר ביקשו מחילה מאמה של הנערה.

וראו זה פלא... בדרך חזור, האברך שלצידי מקבל טלפון מ'מעייני הישועה', וזאת אחרי תקופה קשה שלא ראו שום התקדמות. "הבן שלך יכול להשתחרר", הם אומרים לו. "ערכנו עכשיו בדיקות, והמצב שלו תקין. אנחנו ממליצים לתת לו תרופה מסוימת בעוצמה פחותה, למשך תקופה, ויש סיכוי גדול שלאחר ביקורת חוזרת יוכלו להוריד גם את התרופה הזאת..."

אני רק הנהג, וזה הסיפור שהייתי עד לו. את המסקנות תסיקו בעצמכם. **[מתוך 'השגחה פרטית']**

הנה כאן אנחנו רואים הנהגה של 'מידה כנגד מידה'. הם גרמו לאותה אמה ייסורי נפש בדבר שקשור לבתה, ו'מידה כנגד מידה' גם הם עברו ייסורי נפש מחמת הבן שלהם, ר"ל, וכשתקנו זאת גם ייסוריהם פסקו.

נביא מעשה שסיפרו הגר"ש שבדרון ששמע מהגר"י קמינצקי, ששמע מבעל המעשה הרב רוזין בעל ה'נזר הקודש' שהיה מרא דאתרא בעיר חוידאן: כשמרן החזו"א זצ"ל היה אברך בשנות העשרים היה גר בעיירה זו ואף אחד לא ידע מגדלותו. הוא היה מגיע מדי פעם לדבר בלימוד עם המרא דאתרא הרב רוזין. הרב גילה כי לפניו תלמיד חכם גאון מופלא, הוא התיידד אתו וקבע עמו חברותא, כשכולם מתפלאים מה לרב העיירה הגדול עם איזה אברך צעיר שכל הזמן מגיע לביתו.

פעם אחת כשנכנס החזו"א לביתו של הרב רוזין אמר לו החזו"א: "יענקל דער בלעכער [יענקל הנפח] חולה ואינו חש טוב, ואני מבקש מהרב שנלך יחד ונקיים בו מצות ביקור חולים".

התפלא הרב רוזין מהיכן אברך שתקן זה יודע מה קורה בבתי התושבים, ומיד אמר שלא מקובל שהרב הולך לבקר בבית התושבים מפני כבוד הרבנות, אלא לכלה לפני חופתה ולעוד דברים שכתובים בהלכה.

דחה החזו"א את דבריו והתחיל להסביר את נחיצות הביקור, באומרו שה'שלום בית' בבית יענקל דער בלעכער ממש לא טוב, והעסק שם מסתבך מיום ליום, "אם נלך שנינו, כתוצאה מביקורו של הרב ייצא רעש גדול על הכבוד הגדול שרוחשים לו, ואשתו בוודאי תראה זאת וזה ישפיע עליה שתעריך יותר את בעלה".

וכך היה, הלכו הרב רוזין והחזו"א לבקר את יענקל דער בלעכער, וההתרגשות שלו ושל אשתו הייתה גדולה מאוד; וכפי שצפה החזו"א, למחרת רעשה כל העיר על הביקור הנדיר הזה, ומאז שבו השלום והשלווה לשרור בביתם.

לבו הרחום של החזו"א היה מיצר ודואג בצרת השני, גם על מה שלא היה מוטל עליו כלל.

[מתוך 'לקראת שבת מלכתא-הרב בנימין בירנצוויג']

**וַיִּהְיֶה כֹּהֵן כָּל הַיָּמִים אֲשֶׁר בִּיְאֵר לְדָם
וְהָיָה אֲשֶׁר בִּיְאֵר בִּיְתֵהּ... (ו, כ-כא)**

סדר ההשגחה האלוקית שראינו במכות מצרים הוא שבאו מדה כנגד מדה על המצריים כפי מה שעשו לישראל... (אברבנאל פ"ז)

אם נפקח עיניים, הרבה פעמים נמצא גם בחיי היום יום הנהגה של 'מידה כנגד מידה'.

* * *

מספר ה'נהג' של בעל המעשה: "אני גר באשדוד. יש לי רכב, ומפעם לפעם אני מסיע אנשים בתשלום. יום אחד אברך אחד מזמין אצלי נסיעה להר המנוחות בירושלים יחד